

'Sammenligning af en gul og en grøn fuld-foderblanding i slagtekalvebesætning

Holdene, der fodres med henholdsvis majs- og græsbaseeret fuldfoder adskilles af planker ved foderbordet. De mest ihærdige kalve i majsholdene kæmper dog en brav kamp for at nå en smule af græsfoderet.

Hvordan vokser slagtekalve på et græsbaseeret fuldfoder? Og påvirker det sundheden? Det undersøger SEGES Innovation og Aarhus Universitet netop nu.

Af kommunikationskonsulent Lone Sylvest Søgaard, SEGES Innovation

Kun en mindre del af vores slagtekalve vokser op på fuldfoder. Endnu færre på et græsbaseeret fuldfoder. Og det synes chefkonsulent Mogens Vestergaard, SEGES Innovation er ærgerligt.

"Kvæg er drøvtyggere, og det er slagtekalve også. Deres formaver er udviklet til at omsætte græs, så rent fysiologisk trives deres vom bedst på et foder, der er baseeret på græs," forklarer han.

Derfor afprøver han i disse år forskellige fuldfoderbaseerede fodringsstrategier både i kontrollerede fodringsforsøg i Foulum og på en bedrift i praksis.

Han og Niels Bastian Kristensen fra Aarhus Universitet (AU), vil nemlig gerne have mere viden om hvordan det, de kalder "effektive grovfoderfibre", altså de fibre, der er med til at holde vommen velfungerende og sund, påvirker kalve, der opfedes til slagting.

Sådan virker græsfibre i vommen

Mogens Vestergaard forklarer, at hvis slagtekalve fodres på en måde, der tilgodeser drøvtyggerens naturlige fysiologi, altså med en vis andel gode grovfoderfibre af passende størrelse, så vil vomindholdet lægge sig i tydelige "lag" i vommen.

"I sådan et lagdelt vomindhold vil de effektive grovfoderfibre lægge sig øverst som et slags flydelag. Det giver de bedste betingelser for at omsætte de gode fordøjelige celle vægge, der er i græsset, og dermed er der brug for færre nemt omsættelige stivelseskilder som korn og kolbemajs. Overordnet set, kan en ration med gode græsfibre give mindst samme tilvækst, og det selvom rationens samlede stivelsesindhold er lavere end i traditionel slagtekalvefodring. Hos slagtekalve, der derimod får en meget stivelsesrig kraftfoderbaseeret ration, vil vomindholdet være en mere ensartet og mere sur 'suppe'," forklarer han.

Det meget sure vomindhold kan forårsage sår på vompapillerne. Drøvtyggere er dog ikke i stand til at føle smerte i vommen, og tilstanden er derfor ikke forbundet med umiddelbart ubehag for dyret.

"Men vi ved, at de effektive grovfoderfibre er gode for vommen. De virker som et slags 'piskeris' og påvirker vompapillerne på den rigtige måde, der er med til at holde vomfordøjelsen i orden," fortæller Mogens Vestergaard.

Gult eller grønt fuldfoder

De effektive grovfoderfibre findes i højere grad i et græsbaseeret foder end i et majsbaseeret foder.

Det er dog et faktum, at langt de fleste af de slagtekalveproducenter, der blander et fuldfoder til deres kalve, baseerer rationen på enten helsæd, kolbe- eller kernemajs eller en kombination heraf - det vi her kalder en 'gul' ration.

"Jeg er ikke præcist klar over, hvorfor græsmarksfoder ikke er slået an til slagtekalve. Det kan være fordi, det er lettere at høste majs én gang årligt i stedet for at skulle tage flere slæt græs. Der er også nogen, der synes, at græs ikke dur som foder til slagtekalve," forklarer han.

Mogens Vestergaard har sammen med kolleger fra SEGES Innovation og Aarhus Universitet derfor fået midler fra Kvægafgiftsfonden til de næste to et halvt år at afprøve det, de kalder en gul eller grøn ration til kalve.

"Det handler om at få slagtekalvene så sunde i vommen som muligt samtidig med, de også vokser godt. Og så handler det om naturlighed. Kvæg er udviklet til at leve af græs, og vi skal kunne stå på mål for vores husdyrproduktion og den måde, vi fodrer dyrene på – også i fremtiden. Derfor bliver vi nødt til hele tiden at afsøge nye fodringer og blive klogere," lyder det fra Mogens Vestergaard.

